

ZAPISNIK

sa 55. sjednice Odbora za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore,
održane 27. februara 2020. godine

Sjednica je počela u 13 sati i 5 minuta.

Sjednici je predsjedavao dr Halil Duković, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali sledeći članovi/ce Odbora: dr Suad Numanović, Mirsad Murić, Žana Filipović, mr Branka Tanasijević, dr Budimir Aleksić, dr Ljiljana Đurašković i Adrijan Vuksanović, zamjena člana Odbora dr Nedžada Dreševića, u skladu sa članom 65 Poslovnika Skupštine Crne Gore.

Sjednici je u skladu sa članom 67 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore prisustvovao Danilo Papović, pravni savjetnik u NVO „Građanska alijansa“.

Sjednicu su pratili predstavnici medija.

***

Za sjednicu je utvrđen sledeći

DNEVNI RED:

Usvajanje Zapisnika sa:

- 53. sjednice Odbora, održane 12. februara 2020. godine;
- 54. sjednice Odbora, održane 18. februara 2020. godine

1. IZVJEŠTAJ O RADU ODBORA ZA LJUDSKA PRAVA I SLOBODE U 2019. I PRVOM KVARTALU 2020. GODINE

2. TEKUĆA PITANJA

****

Zapisnici sa 53. sjednice Odbora, održane 12. februara 2020. i 54. sjednice Odbora, održane 18. februara 2020. godine, usvojeni su jednoglasno, bez primjedbi.

PRVA TAČKA- IZVJEŠTAJ O RADU ODBORA ZA LJUDSKA PRAVA I SLOBODE U 2019. I PRVOM KVARTALU 2020. GODINE

Predsjednik Odbora dr Halil Duković je predstavio Izvještaj o radu Odbora za ljudska prava i slobode u 2019. i prvom kvartalu 2020. godine, informišući članove Odbora o ključnim aktivnostima realizovanim u prethodnoj godini.

Od 30 aktivnosti utvrđenih Planom za 2019. godinu, Odbor je realizovao 16 (60%), a iz objektivnih razloga nije realizovano sedam aktivnosti (23%). Riječ je o razmatranju sledećih akata:

- Predlog zakona o izboru, upotrebi i javnom isticanju nacionalnih simbola nije razmotren, jer je usmjeren Zakonodavnom odboru i Odboru za politički sistem, pravosuđe i upravu, kao matičnom odboru,

- Predlog zakona o zaštiti podataka o ličnosti nije razmotren, jer u 2019. godini nije utvrđen na sjednici Vlade,
- Izvještaj „Istine i zablude o diskriminaciji“ i Izvještaj o readmisiji i migracijama nijesu razmotreni, jer nijesu sačinjeni od strane Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore,
- Posjeta Maloljetničkom zatvoru nije realizovana jer u 2019. Maloljetnički zatvor, kao posebna organizaciona jedinica u UIKS-u nije počeo sa radom,
- Studijska posjeta Odbora Parlamentu Poljske (Sejmu) i drugim institucijama Poljske koje se bave zaštitom ljudskih i manjinskih prava nije realizovana zbog održavanja parlamentarnih izbora u Poljskoj i ista će biti realizovana 25. i 26. marta 2020. godine,
- Kontrolno saslušanje predstavnika nadležnih organa, učesnika Prve zajedničke sjednice Odbora za ljudska prava i slobode i Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje nije realizovano, jer su u decembru 2019. i februaru 2020. realizovane dvije važne aktivnosti posvećene zaštiti prava lica sa invaliditetom- Kontrolno saslušanje ministra za ljudska i manjinska prava i ministarke javne uprave i *Konsultativno saslušanje predstavnika Ministarstva prosvjete, Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva zdravlja i Ministarstva za ljudska i manjinska prava na temu „Post-zakonodavni nadzor za Zakon o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom sa akcentom na primjenu člana 21 ovog Zakona, koji se odnosi na diskriminaciju u oblasti vaspitanja, obrazovanja i stručnog osposobljavanja“.*

Predsjednik Odbora je podsjetio da je u okviru zakonodavne uloge Skupštine, Odbor tokom 2019. godine razmotrio pet predloga zakona: Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju uslovne osude i kazne rada u javnom interesu, Predlog zakona o životnom partnerstvu lica istog pola, Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uzimanju i presađivanju ljudskih organa u svrhu liječenja, Predlog zakona o Budžetu Crne Gore za 2020. godinu i Predlog zakona o slobodi vjeroispovijesti ili uvjerenja i pravnom položaju vjerskih zajednica. Posebna pažnja je bila posvećena razmatranju Predloga zakona o slobodi vjeroispovijesti ili uvjerenja i pravnom položaju vjerskih zajednica, za koji je Sekretarijat Odbora članovima Odbora pripremio kvalitetan Informativni pregled koji je sadržao analizu brojnih međunarodnih dokumenata, sličnih zakona iz država okruženja i preporuka međunarodnih organizacija.

U istom izvještajnom periodu Odbor je u okviru kontrolne uloge Skupštine, u skladu sa članom 162 Poslovnika Skupštine, razmotrio pet godišnjih izvještaja: Izvještaj o razvoju i zaštiti prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u 2018. godini; Izvještaj o radu Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore za 2018. godinu; Godišnji izvještaj Nacionalnog mehanizma za prevenciju torture za 2018. godinu; Izvještaj o stanju zaštite ličnih podataka i stanju u oblasti pristupa informacijama za 2018. godinu i Izvještaj o radu Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava za 2018. godinu.

Takođe, Odbor je razmotrio Izvještaj o mentalnom zdravlju djece u Crnoj Gori, Izvještaj „Djeca i bolesti zavisnosti u Crnoj Gori“, Izvještaj o radu Kancelarije Zastupnika Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava u Strazburu za 2018. godinu, Izvještaj o zaštiti od diskriminacije sa stanovišta djelovanja institucije Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore za period 01.01-31.07.2019. godine, Strategiju manjinske politike 2019-2023. i Akcioni plan za sprovođenje Strategije za 2019-2020. godinu, Strategiju za borbu protiv trgovine ljudima za period 2019-2024. godine i Akcioni plan za implementaciju Strategije za 2019. godinu.

U protekloj godini održano je Kontrolno saslušanje ministra za ljudska i manjinska prava i ministarke javne uprave na temu “Realizacija Strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti 2017-2021. i Preporuka sadržanih u Analizi usklađenosti zakonodavstva u Crnoj Gori sa Zakonom o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom i Konvencijom UN o pravima lica sa invaliditetom, sa posebnim akcentom na Praćenje realizacije Zaključka Skupštine Crne Gore, donesenog povodom usvajanja Zakona

o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom i Zaključka Skupštine Crne Gore, donesenog povodom usvajanja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nevladinim organizacijama. Takođe, održano je jedno Konsultativno saslušanje državne sekretarke u Ministarstvu rada i socijalnog staranja, generalnog direktora Direktorata za socijalno staranje i dječju zaštitu u Ministarstvu rada i socijalnog staranja i direktora Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu na temu "Rad dnevnih centara za djecu sa smetnjama u razvoju i osobe sa invaliditetom u Crnoj Gori".

Predsjednik Odbora je podsjetio da je Skupština Crne Gore na predlog Odbora za ljudska prava i slobode donijela šest Zaključaka, kao i da je Odbor u protekloj godini donio sedam Zaključaka koje je dostavio Kolegijumu Predsjednika Skupštine na upoznavanje i nadležnim organima na realizaciju, a posebno je važno da je Odbor ispratio realizaciju sedam Zaključaka Skupštine Crne Gore, donesenih na predlog ovog Odbora.

Kada je riječ o aktivnostima Odbora, realizovane su Studijska posjeta Odbora Komisiji za peticije, ljudska prava i jednake mogućnosti Državnog zbora i drugim relevantnim institucijama Republike Slovenije koje se bave ljudskim pravima i manjinskom politikom, održana od 19. do 22. marta 2019. i posjete Dnevnom centru za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju u Opštini Rožaje i NVO Savez udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Naša inicijativa“ i lokalnom Udruženju roditelja djece sa teškoćama u razvoju u Podgorici.

Takođe, 2019. godinu, obilježio je i početak saradnje Odbora za ljudska prava i slobode sa Vestminsterskom fondacijom za demokratiju u okviru trogodišnjeg Projekta „*Kreiranje parlamentarne mreže o ljudskim pravima na Zapadnom Balkanu*“ u kojem učestvuju parlamentarna radna tijela koja se bave ljudskih pravima i rodnom ravnopravnošću iz osam parlamenata, odnosno šest zemalja Zapadnog Balkana: Albanija, Bosna i Hercegovina, Republika Sjeverna Makedonija, Republika Kosovo, Srbija i Crna Gora. U okviru ovog Projekta do sada je realizovano sedam aktivnosti i očekuje se dalje jačanje kapaciteta Odbora za ljudska prava i slobode za sprovođenje post-zakonodavnog nadzora, kao nove prakse koja se po prvi put uspostavlja u zemljama Zapadnog Balkana koja treba da omogući praćenje sprovođenja zakona i njihovog uticaja na društvo.

Rad Odbora je transparentan i tokom 2019. i u prvom kvartalu 2020. godine samo je na sajtu Skupštine postavljeno oko 800 stranica teksta iz nadležnosti ovog Odbora.

Kvalitet rada Odbora za ljudska prava i slobode prepoznat je od predstavnika institucija, državnih organa, međunarodnih i nevladinih organizacija sa kojima Odbor saraduje, o čemu svjedoče riječi predstavnika Vestminsterske fondacije za demokratiju koji su analizom rada odbora za ljudska prava iz osam parlamenata, odnosno šest zemalja Zapadnog Balkana ocijenili da Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore predstavlja svijetli primjer uspješnog rada koji može poslužiti kao primjer dobre prakse drugim odborima iz regiona. Takođe, ohrabruju i riječi savjetnice UN za ljudska prava koja je uputila pohvale za rad Odbora, važne aktivnosti koje preduzima u monitoringu implementacije zakona i poštovanja ljudskih prava i praksu participacije civilnog društva, Ombudsmana i drugih zainteresovanih strana u radu Odbora.

Sekretarijat Odbora je pripremio 23 informativna pregleda u kojima su sadržana stručna mišljenja o aktima koji su bila predmet razmatranja na sjednicama Odbora.

U raspravi su učestvovali članica Odbora mr Branka Tanasijević i Danilo Papović, pravni savjetnik u NVO "Građanska alijansa".

Članica Odbora mr Branka Tanasijević je izrazila zadovoljstvo što je članica Odbora za ljudska prava i slobode koji je prepoznat po kvalitetnom i obimnom radu. Ocijenila je da je nerealizacija određenih aktivnosti Odbora uslovljena objektivnim razlozima, realizacijom 35 aktivnosti izvan Plana, što njegov rad čini posebno kvalitetnim. Posebno je zahvalila za pripremanje detaljnih i kvalitetnih Informativnih pregleda iz kojih se može saznati sve što je

potrebno za rad jednog poslanika, čak i više, tako da poslanici ne moraju sami da istražuju o pojedinim temama.

Pravni savjetnik u NVO "Građanska alijansa" Danilo Papović je zahvalio Odboru na kontinuiranoj, aktivnoj i kvalitetnoj saradnji sa nevladinim organizacijama i poručio da Odbor treba da služi kao primjer dobrog rada ostalim skupštinskim odborima.

Ocijenjeno je da je Izvještaj o radu Odbora kvalitetan, sa detaljnim pregledom svih aktivnosti, kako onih utvrđenih Planom aktivnosti za 2019. godinu, tako i dodatnih 35 realizovanih aktivnosti.

Odbor je jednoglasno (sa osam glasova „za“) usvojio Izvještaj o radu Odbora za ljudska prava i slobode u 2019. i prvom kvartalu 2020. godine.

DRUGA TAČKA- TEKUĆA PITANJA

(1) Donošenje Zaključka o posjeti članova Odbora za ljudska prava i slobode Upravi za izvršenje krivičnih sankcija- Maloljetničkom zatvoru

Odbor je donio Zaključak da 2. marta 2020. posjeti Upravu za izvršenje krivičnih sankcija- Maloljetnički zatvor, čime će realizovati aktivnost utvrđenu Planom rada za 2019. godinu.

(2) Donošenje Zaključka o zajedničkoj posjeti Odbora za ljudska prava i slobode i Odbora za rodnu ravnopravnost Centru za prihvatanje, u sklopu obilježavanja Međunarodnog dana eliminacije rasne diskriminacije

Odbor za ljudska prava i slobode je odlučio da prihvati inicijativu Mreže odbora za ljudska prava i rodnu ravnopravnost (HUGEN), saopštenu na Trećem sastanku Upravljačkog odbora HUGEN-a, održanom u Tirani 4. i 5. februara 2020. godine i da se priključi obilježavanju 21. marta- Međunarodnog dana eliminacije rasne diskriminacije povodom čega će iz osam parlamenata iz šest država Zapadnog Balkana biti objavljeno zajedničko saopštenje za javnost.

Tim povodom, odlučeno je da Odbor za ljudska prava i slobode i Odbor za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore 19. marta 2020. posjete Centar za prihvatanje u Spuzi kako bi se poslanici uvjerali u način postupanja prema licima smještenim u Centru, uslove koji su im obezbijeđeni i aktivnosti koje se preduzimaju na planu zaštite njihovih ljudskih prava.

Sjednica je završena u 13 sati i 25 minuta.

**ZAPISNIK SAČINILA
SEKRETAR ODBORA**
Slava Burić

PREDSJEDNIK ODBORA
dr Halil Duković